

Asperger syndrome related suicidal behavior: two case studies

Neuropsychiatric Disease and Treatment 2013 (9), 1815-1819

Csupor Éva

2014. október 27.

Bevezetés

(általában az Asperger-szindrómáról)

- diagnosztizálás átlagos kora: 7,2 év
- DSM-V-ben már nem önálló kategória, hanem az Autizmus Spektrum Zavar (ASD) része
- önálló kategóriaként sokat segített az ASD megértésében
- mások érzelmeinek limitált megértése, ennek ellenére motivált a másokkal való interakcióra
- formálisan, távolságtartóan viselkedik
- csak saját szükségleteik miatt fordulnak másokhoz
- nehezen barátkoznak
- empátia hiánya

Bevezetés

(általában az Asperger-szindrómáról)

- egocentrikus gondolkodás
- saját érzelmek kifejezése limitált
- saját hiányosságok keresése v. semmi önkritika, átlag feletti intelligencia túlhangsúlyozása
- kontrollfunkciók gyengébbek az átlagnál (cselekvések, érzelmek)
- mindennapi rutin megváltozásával jelentkezik a problémás viselkedés
- speciális érdeklődési terület

Bevezetés

(általában az Asperger-szindrómáról)

- komorbid: szorongásos zavar, ADHD, OCD, pszichotikus zavar, depresszió
- depresszió gyakori, mivel kapcsolati nehézségeiket nem tudják feldolgozni
- ***szuicid gondolat és cselevés, atípusos depresszió, túlzott mértékű alkoholfogyasztás gyakori!***
- szuicid kísérlet rizikója legmagasabb serdülőkorban
- szuicidum számtalan pszichiátriai kórképpel kapcsolható össze:
 - depresszió (20X magasabb a szuicidum rizikója)
 - skizofrénia (10-20%-al magasabb)
 - AS (serdülők veszélyeztetettek, szociális kommunikáció hiánya, életfeladataikat nem tudják beteljesíteni: autonómia, kortársakhoz való kapcsolódás, intim kapcsolatok kialakítása)

Bevezetés

(általában az Asperger-szindrómáról)

- szuicidumot megkísérelt felnőtt ASD páciensek (Raja et al.):
 - problémás szociális adaptáció gyermek- és serdülőkorban
 - alacsony önértékelés
 - folyamatos szociális sikertelenségek
 - izoláció
 - szülőkkkel való konfliktus

1. eset

- 16 éves fiú
- aneszteziológiáról átvett beteg
- gyógyszer intoxikáció: tramadol, alprazolam
- iskolatársainak beszámol róla, iskola hívja a mentőt
- „a világnak nincs többé értelme”, „ egy boldogtalan szerelem miatt”
- hisz Istenben; tudja, hogy az öngyilkosság miatt a purgatóriumra fog jutni
- egy évvel ezelőtt szerelmes lett egy osztálytársnőjébe
- nem tudta elviselni, hogy lány mást talált
- kifinomult beszéd, de időnként obszcén nyelvhasználat
- nehezen beszélt a problémájáról

1. eset

- család: vallásos, egyetemet végzett szülők, párkapcsolati probléma, egyetlen gyermek
- szociális adaptációs problémák az iskolakezdéssel jelentkeztek
- szüleivel is keveset beszél, a „világ problémái” foglalkoztatják
- viselkedésbeli probléma nincs
- speciális érdeklődési terület: filmek, forgatókönyvírás
- eddig senkiben nem merült fel az AS diagnózisa
- ITO-n sertralin kezelést javasoltak

1. eset

- erős, szinte kényszeres gondolat a lánnyal való találkozásról
- folyamatosan fennálló szuicid készletés (nem elterelhető)
- nehezen érthető szuicid motiváció
- ADI, Childhood Autism Spectrum Test: autizmus spektrum zavar igazolódott
- sertralin helyett lítium kezelés
- diagnózis megnyugtató volt mind a szülők, mind a páciens számára
- az interperszonális nehézségei érthetővé váltak

2. eset

- 16 éves fiú
- benzodiazepine intoxikáció
- egy hónapja szuicid gondolatok, mert nem élvezi az életet, át akart lépni egy másik világba
- hit a halál utáni életben, minden ember a saját maga istene, öngyilkosság nem jelent semmit
- korábban önsértés (késsel, üveggel) iskolai sikertelenségek esetén

2. eset

- egyetemet végzett szülők, jó eredménnyel
- megkésett mozgásfejlődés, diszlália
- jó tanulmányi eredmény
- kevés barát, nehezen alkalmazkodott a kortársakhoz
- kiemelt érdeklődési terület: enciklopédiák, politika
- adaptációs problémák súlyosbodtak a két tannyelvű gimnáziumban
- 13 évesen szuicid gondolatok hangoztatása miatt hospitalizáció, autizmus diagnózis

2. eset

- pszeudo-racionális öngyilkosság
- mágikus tartalmú gondolatok
- ambivalens gondolatok a létezésről és az élet értelméről

Megvitatás (1. eset)

- komoly adaptációs problémák csak serdülőkorban jelentkeztek
- irreális szerelmi kapcsolat kapcsán
- adaptív coping mechanizmusok hiányában extrém megoldási mód választása
- képtelen volt elfogadni és megbirkózni a frusztrációjával, érzéseivel
- gyógyszeres terápia + egyéni pszichoterápia + családterápia
- célja: érzelmi stabilizálás, szuicid kockázat csökkentése, megküzdés segítése

Megvitatás (2. eset)

- ASD már korábban diagnosztizálva
- másokkal való atipikus kapcsolatának hangsúlyozása
- öngyilkossági motivációjának szándéka bizonytalan
- sertraline és olanzapine kezelés + pszichoterápia ellenére csak részleges belátás

Összefoglalás

- fejlődési furcsaságok, adaptációs nehézségek ellenére az ASD késői diagnosztizálása
- alkalmazkodási nehézségek, hiányos megküzdés
- szuicid serdülő + öngyilkossági szándék háttere nem igazán érthető → ASD megfontolás a differenciál diagnózis során